12/09/2019

“Άλλο μεταμέλεια κι άλλο μετάνοια”

/ Γνώμες

π. Ανδρέας Αγαθοκλέους

Η μεταμέλεια ως «συνειδητοποίηση του σφάλματος που διέπραξε κάποιος και η αίσθηση ντροπής που αυτή συνεπάγεται» (Λεξικό Ακαδημίας Αθηνών), τελικά ενδέχεται να προκαλεί πόνο χωρίς αντίκρισμα, τύψεις και ενοχές βασανιστικές, θλίψη που οδηγεί στην κατάθλιψη.

Το φαινόμενο αυτό έχει τις ρίζες του στον εγωισμό του ανθρώπου, που θίγεται έντονα αφενός με πράξεις που δεν θα ήθελε να κάνει γιατί προσβάλλουν, κατά τη γνώμη του, την «ανωτερότητα του προσώπου του», κι αφετέρου γιατί γίναν μέρος της ιστορίας του που δεν αλλάζει.

Οι καταστάσεις αυτές είναι δύσκολες, οριακές κι επώδυνες. Ο Ιούδας ο Ισκαριώτης, μετά την προδοσία του Διδασκάλου του, ευρισκόμενος σ’ αυτή την κατάσταση «απελθών απήγξατο» (Ματθ.27,5), ενώ προηγουμένως «μεταμεληθείς απέστρεψε τα τριάκοντα αργύρια… λέγων· ήμαρτον παραδούς αίμα αθώον» (Ματθ. 27,3-4).

Σε τελευταία ανάλυση, η μεταμέλεια μόνο δεν αρκεί γι’ αλλαγή. Μπορεί, μάλιστα,

να οδηγήσει σε βίωση της κόλασης, όταν γίνεται η θέα του εαυτού μας μέσα από το σκοτάδι του εαυτού μας. Στην άβυσσο της ύπαρξής μας, όπου συνειδητοποιούμε την αδυναμία και την αμαρτωλότητά μας, μόνη ελπίδα παραμένει η άβυσσος του θείου ελέους, της χωρίς όρια αγάπης του εσταυρωμένου Κυρίου μας. «Άβυσσος άβυσσον επικαλείται».

Όταν υπάρχει η επιθυμία για αλλαγή νοοτροπίας, ζωής, τότε η μεταμέλεια μεταποιείται σε μετάνοια. Αυτός, δηλαδή, που μετανοεί «λυπάται για κάποιο σφάλμα ή αμάρτημά του και προσπαθεί να το επανορθώσει» (ό.π.). Η διάθεση αυτή ενεργοποιεί τις πνευματικές του δυνάμεις, ώστε να μην αγωνίζεται μόνο «να μην το ξανακάνει» – αρνητική συμπεριφορά – αλλά και να προσεύχεται, να τρέφεται από τα μυστήρια της Εκκλησίας, να ταπεινώνεται και να αγωνίζεται να τηρεί τις εντολές του Χριστού –θετική συμπεριφορά.

Η προσωπική μετάνοια, όταν εκκλησιοποιηθεί με το «μυστήριο της μετάνοιας», την εξομολόγηση στον ιερέα-πνευματικό, ολοκληρώνεται και τότε, ενώπιον του Θεού, τα όποια αμαρτήματα είναι «ως μη γενόμενα», με αποτέλεσμα τη δυνατή εμπειρία της χαράς, της ελευθερίας, της άνεσης και της εσωτερικής νεκρανάστασης.

Να γιατί άλλο μεταμέλεια κι άλλο μετάνοια. Η πρώτη, αν μείνει μόνη της, δίνει γεύση κόλασης, ενώ η δεύτερη, παραδείσου. Η πρώτη συντρίβει το πρόσωπο με «τα γιατί και τα πώς», κοιτάζοντας στο άπιαστο παρελθόν˙ η δεύτερη βιώνει το τώρα χωρίς το πριν και συγχρόνως πορεύεται μ’ ελπίδα στο αύριο. Είναι μια κίνηση προς τα έσχατα, προς την ημέρα του Κυρίου όπου «καινοί ουρανοί και γην καινήν προσδοκώμεν», σύμφωνα με την υπόσχεσή Του (Β΄ Πετρ. 3,13). Στηριγμένοι στην αγάπη του Μεγάλου Θεού μας μπορούμε να μετανοούμε και να πορευόμαστε.

Η μεταμέλεια, με όλα τα αρνητικά της, έχει το θετικό της ευαισθητοποίησης της καρδίας που ακυρώνει την πώρωσή της. Η μετάνοια, στηριγμένη στη μεταμέλεια, ανανεώνει το πρόσωπο και το ζωογονεί. Γίνεται για τον ίδιον τον άνθρωπο και για τους άλλους γύρω του πηγή όντως Ζωής που δείχνει, «εν εσόπτρω», την αιώνια χαρά του Παραδείσου.

πηγή:isagiastriados.com,https://www.pemptousia.gr